

... hogy semmi se változik, vagy leg-
alábbis kevés a változás, én vi-
szont szüntelenül az ellenkezőjét
éreztem. Ráadásul ez az észlelő-
képességem főként azóta finomod-
dik, amióta átléptem a hatvan-
ötödik esztendőmet, ami jól mu-
tatja a bölcsesség igazságát, hogy
öregember nem vénebor...

Szintén bölcsnek mondogadják,
hogy a Föld forgásától nem lehet
elszédülni. Nem bizony – mon-
dom ellenben én –, ha az a Föld
repdesen forog, de tudósok állítá-
saival ellentétben felgyorsult sze-
rintem a Föld forgása, mert oly-
kor meg-megszédülök. Fel nem
fogom, hogy mivel bibelődhetnek
a tudósok, mert például számos
más természeti jelenség változá-
sáról sem szólnak, amelyek pedig
szerintem nagyon is érzékelhetők.
Igy például a tél mostanság sok-
kal hidegebb, mint régen volt, a
nyár meg sokkal melegebb. Az a
gyanúm, hogy az eső is nedve-
sebb, mint hajdanán volt, amde
ezekről a sajátosságokról nem ol-
vashtok újságokban, könyvek-
ben, mert azokat meg olyan apró
betűkkel írják újabban, hogy a
legerősebb szeműveggel sem
láthatom.

Valami rejtélyes és a tudósok
által ugyancsak mellőzött módon
élet költözött a házak falaiba és
lépcsőibe, mert szerves lények-
ként kezdenek működni, ugyanis
növekednek, akár egy élő fa. A
lépcsőket például nem tudom
kettesével venni, mint gyerekek-
romban, mert nyilvánvaló növe-
kedésnek indultak, amiként a há-
zuk is, amelyiknek a második
emeletére már kétszeres pihenőt
tartva jutok fel.

Gyerekkoromat említve jut
eszembe, hogy a gyerekek is gye-
rekekbe, mint az én gyerekek-
romban voltak. Az viszont igaz,
hogy udvariasabbak. Utat enged-
nek, ha köztük végülök a téren,
és az is megcsig, hogy átvetnek
az úttesten. Az én gyerekkorom-
ban nem voltak ilyen előzékenyek
a társaim.

Azt is fontos változásnak tar-
tom, hogy erősebbek lettek a bo-
rok, mint régen voltak. Mindig
tisztán ittam a két decit a Fe-
hér Egérben, de vagy vízizte a
csapós a bort, vagy a szőlők let-
tek mostanság erősebbek, mert
szemben azzal, hogy valamikor
csak az ötödik pohár után kez-
dett sarjdzani a borban a nótá,
most már a második pohár után
botladozik a nyelvem.

Még a természeti jelenségek so-
rában elfelejtettem említeni az
előbb, hogy a huzatok is huzato-
sabbak, mint régen voltak. Meg
aztán valamilyen módon a cipő-
ket is mélyebbre csinálják, mint
régen, mert alig tudok lehajolni,
hogy befűzzem őket.

Ja, a gyerekekről szólna meg
azt felejtettem el az imént, hogy
beszédmodor tekintetében is jobb
a nevelésük, mint időskel ezelőtt,
mert – gondolom udvariaságból –
nem kiabálnak, hanem halkán
beszélnek, némelyikük annyira
halkán, hogy nem is hallom. És
ha már az udvariaság fejlődésé-
nél tartunk, csak sügva és némi
zavarral jegyzem meg, hogy eb-
ben a tekintetben hátrányos vál-
tozás következett be például a fi-
atal fehéreknél. Nem bőgős-
kódnak és nem villogtatják a sze-
müket, ha rám néznek, mint ezt
annak idején tették.

Meg még a fehérepek irá-
nyomban tanúsított magatartásá-
ról akarom előadni..., de hát most
jut eszembe, hogy erről éppen az
imént szoltam és csak elmesze-
dett agyú vénemberek jellemző-
sége, hogy egyik percről a másikra el-
felejtik, amit mondtak, ezért in-
kább arra utalnak, hogy nekem a
mostaninál jobban tetszett a fiat-
al fehérepek egykori viselkedé-
se, mert én híve voltam annak a
nevelési elvnek, hogy ringassák
csak a csipőjüket és hódítsanak,
amennyit bírnak, mert egy nőnek

Hát merre is tart a Lenin utca? Ille-
galitásban.

Általános Iskola Igazgatósága,
6065 Lakitelek, Len u. 1. sz.

Általános Iskola Igazgatósága
6065 Lakitelek, Len u. 1.

Ennek a „kopott” bélyegzőjű isko-
lának az igazgatója mondott most le.
Az a Dobó Attila, aki ellen már két
éve föllázdattak Lakiteleken, annak a
tantelethez a vezetője, amelyben
Lezsák Sándor (LS) is tanít.

Dobó Attila az Esztergomi Tanító-
képző Főiskola neveléstudományi
tanszékéről pályázott 1990-ben, La-
kitelekre, mint ő mondta: az igazga-
tói fizetésért. Nyomban tagja lett az
LS vezette Lakiteleki Újság új igéket
hirdető pedagógusi gyűlésezetének.
Tokostól lépett az új „háza”: beállt
a técsz támadói közé is. A szemé-
rettel Gangl János elnöknek a va-
gyonvesztést, de mivel ez törvé-
nyadta jog volt, cikkéből kilógott a
lóláb.

1991 májusában a szülői munká-
község (vezetője Ganglné Kovács Te-
rénia) röplapozni kezdett: „Idjük
meg Lakitelek polgárai, ki is a mi is-
kolánk igazgatója. Ki az az ember,
akinek Lakitelek polgárai büns múlt-
ját kutatja, minden intézmény veze-
tőjével harcban áll, a neki ellent-
mondó pedagógusokat terrorizálja”.
508 aláírással követelték: Dobó Attila
még tanár se lehessen a faluban.

Ha tényleg rokonoktól, nyugdíja-
soktól, beosztottaitól gyűjtötték is
az aláírt, 508 csak 508. A lakiteleki
képviselekző zöme ennél kevesebb
voksal jutott be az önkormányzati
testületbe, mivel a 3333 jogosultból
csak 897 szavazott. Am a képviselő-
ket mintha nem érdekelte volna a vá-
lasztók véleménye: 7:5 arányban meg-
erősítették tiszttségében az igazgatót.

Dobó Attila két hangja:

A röplap előtt: „... felismerhető a fel-
szín alatti kemény szervezkedés, a bi-
zalmasok beépítése, az ellenfelek deho-
nosztálása, a megvesztetési kísérletek
és felemelkeltés. A sima modorú for-
dalomellenes érdekvédelmi be-
súrással meg kellene övni intézménye-
inket”. (Hol a határ? Lakiteleki Újság,
1991. II.)

A röplap után: az MSZMP-tagságról
azt írja, hogy az a tisztességes ember-
nek a '70-es évek elejétől kezdve: „örö-
kök megaláztatást és tartós szembenál-
lást jelentett. De volt, aki így is vállalt.
... Valójában ugyanazt a politikát
képviselem ma az MDF-ben, amit igen
kemény megpróbáltatásokkal a másik-
ban is így egyeztem képviselni, de ott el-
lentmondtok a diktatórikus párt lénye-
gének”. (Legyen béke a hársak alatt,
Lakiteleki Újság, 1991. július)

Pirruszi győzelme után az igazgató
nyomában cikket írt a Lenin utca idős
lakói ellen, akik aláírást gyűjtöttek,
hogy megússzák a névváltozás terheit.
„Elefántcsúlyú érvek ellenében sakál-
méretűek sorolnak” – írta. Ekkor
„kopott” el a bélyegző. A politikai
buzgálkodás és a lekezelő fensőbbeség
kárára lehetett az MDF-nek is. Akár-
csak az, hogy több szülő Kiskunfé-
gyháza, Tiszakécskére iratta, me-
nekkítette alsó tagozatos gyermekét is.

LS szégyennek, bünyűnek titulálta
az igazgatóval történetek, s remélte,
hogy a képviselő-testület bocsánatot
kér. Anka Balázs polgármestert fél
évig mellőzték, mert neki is az volt a
véleménye, hogy Dobó alkalmatlan a
vezetésre. Végül az MDF-szimpatizáns

Anka kijelentette, hogy ő elsősorban a
falú érdekét képviseli. Amiből nyilván
az következik: más nem mindig ezt te-
szí.

Önkritikát gyakoroltak Dobó pár-
tolói, miután az igazgató megfutamod-
tott? – kértem most a polgármestert.
– Nem volt vita a lemondás körül.
Igaz, nem is nyitottam vitát, sőt kifeje-
zetten kértem, hogy a korábbi dolgok-
kal ne foglalkozzunk. Megviselet, hogy
mindkét oldalról rugdostak.

Szeretnék Dobó Attilával beszélni,
de ő közli: nem nyilatkozik. Nem is
beszélget? Nem. Kár. Két éve a tantes-
tület 18:3 arányban kiállt mellette,
amit diadalnak tartottak, pedig a tes-
tület akkor is 35 tagú volt. (A lakitele-
ki tartózkodási kedv külön téma lehet-
ne. S az is, hogy csekély és fogyatkozó
bázisa legkevésbé az egyetlen szerve-
zett politikai erő érdekli. Megválasz-
tolták őket és kész!)

Mondják, Dobó kisebbségbe került a
tantelethez, ám ez – szavazás híján
nem bizonyítható. Lemondásáért az
MDF Ankáat okolja. Lehet, emiatt nem
ő fogják a következő választáson pol-
gármesternak jelölni.

Számosra a kikoszorázással befeje-
ződött az igazgató története. De akár
hazamegyek, akár maradok, tankolni
kell. Kerem a benzinkutat, a közben
az orrom elé ereszkedik a sorompó és a
ráírt akómbakomót: „MDF VÉGE”.
Épp Lakiteleken? Ha 88 tagból 30 ma-
radt is, az nem „További konyec”, plá-
ne, hogy nincs más párt.

A fogalomról vált Lakitelek Dobó
nélkül is érdekes. MDF alulnézetben?

„Ha tudná Sándor bácsi!”

A nagy útélágazásnál pavilonsor
formálódik. Mi jót fognak itt árulni?

– Bugyit is, könyvet is – mér végig a
megszólított. Messze néz, de maradok.
S végül kibökli: – Könnyű Lakitelek-
nek! – Miért? – Tudja azt mindenki! –
Bizonygatom, hogy én nem, mire saj-
nálkozva megjegyzi:

– Csak Antal hányszor járt itt? –
Antál könnyebb?

Nevet, milyen fefejú vagyok. Kér-
dem, „vidéki” létére hogyhogy itt dol-
gozik, amikor a faluban majdnem öt-
száz munkanélküli van.

– A benzinkutat is „négerék” épít-
tették. A técsze mezőtúri cigányoktól
kellett hozni metsetni: családi műve-
lésre sincs elég jelentkező!

Gazdag szégyenek?

A szuper tankállomás mellett munká-
ruháns férfi vár a gazdabolt nyitá-
sára. Lezsák „Sándor bácsi” tanította,
szederabozott is nála. Mint színjátzó
keveredte a sátorba, az MDF-be.

– Ez mentség vagy magyarázat? –
Kérdésekre csak grimaszol, mégsem
hagyom nyugton. – Az értelmesebbek
maradtak ki vagy a karrieristák?

– Vártuk a csodát! Nem elég beirat-
kozni vagy templomba járni. – Pillan-
tásomra legyint: – Divat lett! – Köz-
lebb hajol: – Látja azt a fíkot a terep-
járó mellett? A régi rendszerben lo-
pott. Most azt állítja: ő már akkor vál-
lakozó volt.

Megjón a boltos, emberem mutatja
a kirakatban az R R Tösküt Kft. emblé-
mát: – Amikor a kutat építették, még
MNR volt a névben, de sokmillióssal
százzal eladták, és a két Rozsnyói meg
Nagyné (RNR) összerughatták a port:
kirádrozták az N betűt! Ha ezeket
tudná Sándor bácsi!

– János bácsi! – ugratom, Kádár-
ra gondolva, de sértetlen kigazit: Sán-
dor! A névjegyműtől feljajdul: – Két
újságunk van, rengeteg okos ember:
sok is egy falunak! De ha már idefá-
radt, hadd csináljak egy kis reklámot:
Sándor bácsi népfőiskolájának. Aki

tetheti, járja ki a vállalkozási tanfolya-
mot, saját kárára kinkeservebb!
Elbucstizunk.

Két újság? Igen, mondják a közsé-
gi könyvtárban. Epp egy volt MDF-es
vállalkozó kiadásában másfél éve szü-
lett és azóta létezik a Lakiteleki Új-
ság mellett a Laki Lap is – a nemsza-
vazók lapja? Vagy inkább a többi pár-
tot helyettesítő baráti köré. A politikai
egyenkeszt ellensúlyozására az ő ven-
degük volt Orbán, Debreczeni.

Két lapoz már mediakabórú is jár!
Lakiteleki Újság, 1992. IV. 5. első ol-
dal tetején: „Itélet Ganglne bün-
tyűgében”. Laki Lap: Ganglne közli az
ellene indított rágalmozási per ítéletét.

mert az LÚ „meghamisította”. (A bí-
róság a Dobó elleni rópiat miatt na-
gyobb nyilvánosság előtt elkövetett
rágalmozásért egy év próbára bocsá-
totta; a perköltséget neki kellett áll-
nia.)

„Adunk is, kapunk is”

Lakiteleki Újság: LS – aki 1970 óta
tanít Lakiteleken – Amerikában átve-
zi a Nemzetközi Helikon Alapítvány
kiállítását, és 1990 végén feleségével
együtt 50 ezer forintból létrehozza a
Lakiteleki Alapítványt. „Célja, hogy
támogassa az MDF szervezeteit, segít-
se azokat a törekvéseket, amelyek a
rendszerátváltás utókezelését és kitel-
jesztést valósítják meg.” Az alapítvány
komoly pénzalappal fog rendelkezni.
Államilag ellenőrzött szigorú pénzügyi
szabályok szerint működik.

Kuratórium elnök LS, tag: Gálfalvi
György író (Marosvásárhely), Ghéczy
Iván kögazdász (Sváj), Gyarmati
Dezso országgyűlési képviselő, Tollas
Tibor költő (München). (Bő évvel ké-
sőbb a magánalapítvány vagyona már
120 millió forint és 60 millió forint ér-
tékű ingatlan.)

Az újság falunapi ünnepi száma a
Postabank kivágható sorjegyével: a
nyeremény 15, 10 és 5 ezer forint.
Pösze Lajos, a Szerencsésjáték Rt.
vezérigazgatója 250 ezer forintot utalt
át a Lakiteleki Gyermeke Alapítvány-
nak. (Ezt a szakmunkástanulók támoga-
tására Dobó Attila alapította.)

1991. szeptember, Rozsnyói Zoltán
(a helyi MDF ügyvezető elnöke): „Tart-
még a szabadrablás”. A Kecske-
mél-Szikrai AG volt kutatótelepét
nem tudták 38 millióért elárverezni az
irreális kiáltási ár, az eladó felké-
szültsége stb. miatt. A Lakiteleki
Alapítvány megvetté, de nem a Baji
Mihály által okozott 20 millióssal veszte-
sével növelt áron.

Laki Lap, Baji Mihály nyílt levele
Rozsnyóinak: „Milyen alapon van bá-
torságod ilyen stílusban emberek öné-
zetébe beletápnosi?” (A kutatótelep a
Kánya Gábor MDF-es képviselő ve-
zetése ÁG-tól más évét híján a népfőis-

kola birtokába került, LS szerint nem
is alkudtak rá.)

1991 októbertől az alapítvány
bankgaranciát adott helyben az új váll-
alkozásoknak. (1992-es tudósítás: az
alapítvány támogatta beruházások ér-
téke a pavilonsorral együtt meghalad-
ja a 200 millió forintot. Garanciájukat
elvezette a Magyar Művek Bt., a vágóhid,
a benzinkút, a pékség.)

Delben ebédel a falu, a könyvtár is
szünetet tart. Merre találom Lezsákot?
Naivitásom mosolyogtak.

Bajlentkezett előre? Egyébként
kezdlen, csütörtökön tanít. De elké-
szült az impozáns népfőiskola, ahol ő
az igazgató, próbálja ott keresni!

Az érettségizett portás is szomorko-
dik, hogy LS nincs benn. Míg parko-
lok, telefonál, aztán odajön:

– Árpád – Árpád? –, keresse Judit-
kát, Lezsák úr helyettesét – s mutatja,
merre. Friss szagú falak, bútorok kö-
zött Lévai Jánosné a legfontosabbal
kezd: a népfőiskola nem pártiskola,
ide bárki jelentkezhet. Sándor a mun-
katársak pártállását sem kéri!

Ránevetek korárója MDF-tulipános
számlapjára, s a csinos asszonyka
bosszúsán mondja, legszívesebben rá-
írná: nem kapta, vette. Az MDF-ben
minden csak venni lehet!

– A főiskola mibe került? – kértem.
Minden kivitelezőt versenyzettettek.
Rövid gondolkodás után azt mondja,
hogy a pénzügyekről nem beszél. Saj-
nálkozásomra elmondja, hogy pénz
adnak is, kapnak is. 121 lakiteleki to-
vábbtanuló kap havi 500–2000 forin-
tos ösztöndíjat. Elkészült a 84 szeme-
lyes szálloda, a nyelvi laborok. Május-
ban 50–50 fővel indul a népfőiskola
Kölcsény- és Széchenyi-tagozata. Sok a
jelentkező. Számokat itt sem kell írni.
Nézek rá. Témát vált. Lobogva mon-
dja, mennyire büszke rá, hogy Lezsák
Sándor munkatársa lehet. Elárulja,
hogy LS napi két-három órát alszik,
hogy sugárik belőle a tisztaság, hogy
az alapítványtól, a főiskolától egy fil-
lér fizetést sem húz. Kevesen tudják,
mit jelent, hogy ő van! Sok Lezsák
kellene az országnak. Szeretné, ha me-
gírnák, mekkora segítséget kapnak
Lezsák Sándornétól, az alapítvány
ügyvezető igazgatójától. Nélküle Sán-
dor nem bírta ezt az örült terhet.

(Itt eredetileg párbeszéd állt, de a
Lezsák Sándorral való találkozás
után valami történhetett: Lévai Já-
nosné meggondolta magát, közölte,
nincs nyilatkozat! Nem is arról be-
széltünk. Lezsák Sándorné fotós kollé-
gámnak megtöltötte a népfőiskola
fényképezését azért is, mert felszű-
lentlen mentem a férjéhez, s nem is
tudtam tőle mit kérdezni. Ezt én
kétszesezen elhiszem, de azok a be-
osztottak is elhiszik-e, akik olvasták
a férjúrának egy hónapja telefonon
küldött kérdéseimet?)

